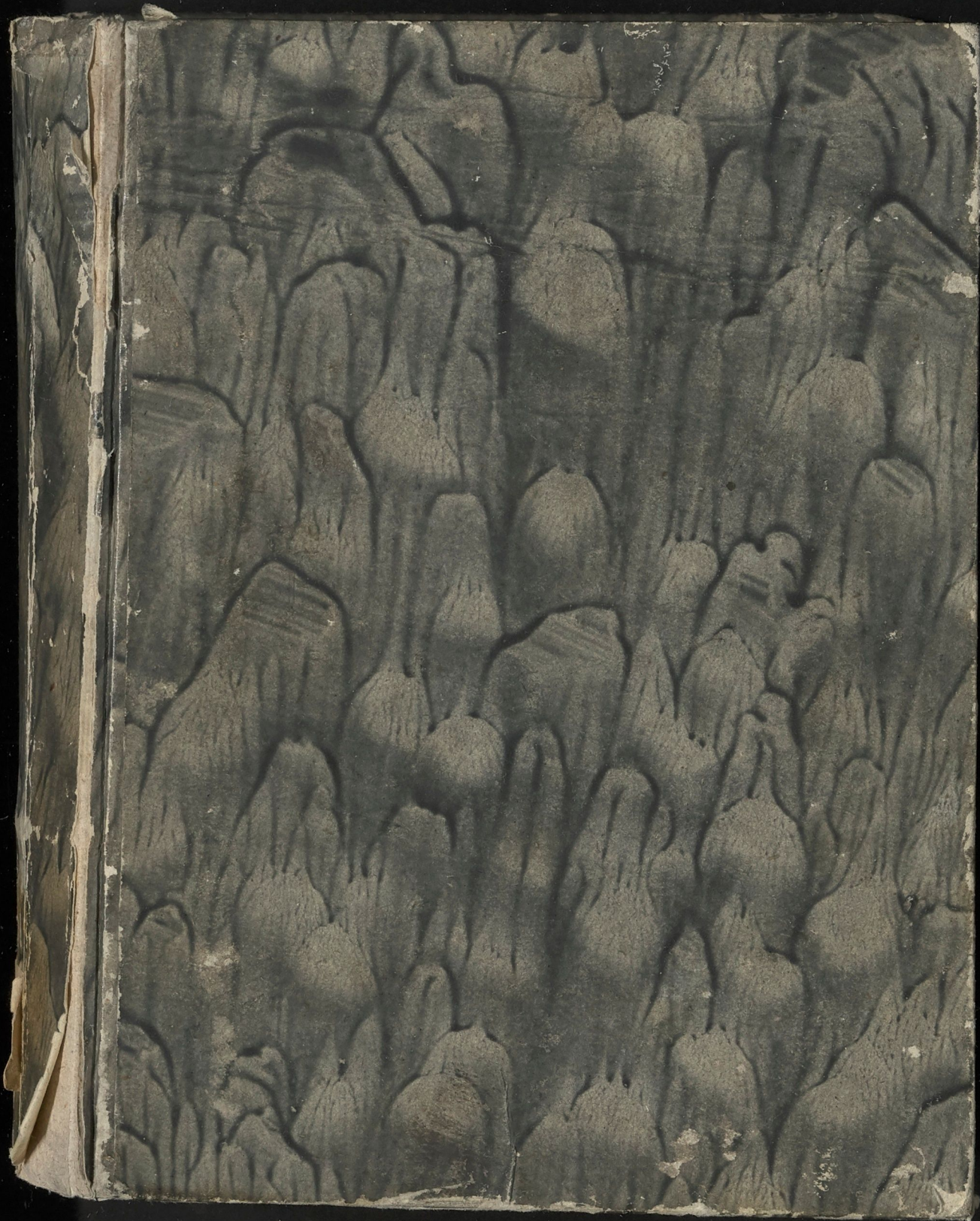

El. 232.

1) (Ferrarius) Vincentius

nebst 2) - 12)

El 232 (1-13)

3) beachte

8) Petrus de Rosenheim

mit 15 gr. Holzschnecken

7
(Ferrarius) S. Vincentius,

ord. Praed.

Tractatus brevis omni sta-
tui christiane religionis per-
utilis sancti Vincencij do-
ctoris eximij ordinis fratrum
predicatorum de interiori ho-
mine informativus.

Magdeburg,
Mauritius Brandis,

14m. Cop. 7024

1493.

18(A VII 20) BM.

18(17077 20) BM.
Göttingen!

Vicente Ferrer ca 1350 - 1419

[Tractatus de vita spirituali]

Unvollst., Bl. c₃₊₄ fehlen.

Compilatio sancti Vincencij Doctoris eximij ordinis
predicatorum nouiter anno dñi. **MDCCCCLV.** catalogo
scriptorum ascripti De vita et instructione pie in christo uiue
rēna in hoc tractatu tantūmodo. Tre uolētibus
do documēta salubria de dictis extracta do
ctorum nec adducā aliqđ sacre scripture testimo
niū. uel alicuius doctoris ad pbandū que di
cam. uel ad suadēdū Tum qz breuitati intendo Tum
qz ad illū sermonē. Dirigo tantūmodo. q cū magno affe
ctu implere desiderat. quēcūqz secundū deū fienda co
gnouerit Et ideo etiā dicta nō probo. quia humilem
intēdo instruere. nō cū arrogātibz disputare. seu con
tencōibz deservire Quicūqz igit uoluerit primorū sūa
bus uilis esse. eosqz uerbis edificare. primo studeat in
seipso habere. quicquid alios ē docturus Alioquin paz
proficiet Nā uerbū eius erit inefficax. nisi prius hoies
in eo cōperiet esse qđ docet et lōge maiora. **C**apitulū. i
Portet ergo pmitus q omnia terrena cōtēpnat.
et uelut stercoza reputet. et solū districtissime ad
necessitatē de ipis recipiat Quā necessitatē i pau
co intelligat sufferēdo etiā qñqz quedā incōmoda pro
pter paupertatis amorē. sicut quidā aūt. Scio q ideo lau
dabile ē pauperē esse. sed in paupertate paupertatē ama
re est paupertatis inopiā. propt christū gaudent et hila
riter sustinere Pro hac aūt doleo. q multi de pauptra
te solo noīe glōriant. sed eo pacto ut nil eis desit. Dicūt
se amicos dñe paupertatis. sed paupertatis sodales et amis
cos suo posse fugiūt Scilicet famē. sitim. frigus. cōtēp
tum et despectionē Nō sic beatissim⁹ pater noster Do
minic⁹ Nō etiā sic ille. q cū diues esset p nobis egen⁹ fa
ctus est. oēs qz apli. ita nos uerbo et exēplo docuerunt.
Nil ab aliq petas. nisi assit necessitas. Nec acquiescas
cuicūqz dare uolēti quibuscūqz pētibz. etiā sub p̄textu
ut indigētibus largiaris Quia crede mihi. q in hoc ego
a ū

ipse et oēs qui audient finaliter multū edificabunt Et
sic per hoc eos ad cōtēptū mundi facilius poteris indu
cere et ad subuēctionē aliorū inclinare. Necessitatē autē tuā
intelligo. in necessario victu. et vili vestitu et calciamen
to. quib⁹ pro tunc p̄sencialiter indiges. Non autē voco
necessitatē librorū pluralitatē sub quorū velamine. fres
quenter magna avaritia coopit. Satis multi enim libri
vel accōmodati vel cōmunes inueniūt in ordine. Et qui
cūq; predictorū effectū voluerit clare cognoscere. Nec stu
deat p̄mo corde hūili ad implere. Alioquin si corde tu
mido voluerit p̄tra dicere. foris stabit. Nā a christo hu
militatis magistro. hūilib⁹ manifestat veritas. sed tu
midis occultatur. ¶ Scdm̄ essenciale siue Scdm̄ Capit
Acto autē paupertatis fundamēto stabili. a xpo
fundatore et in vertice posito eo dicente. Beati
paupes spū rē ad restringēdū linguā. virilit se
astringat vt vtilia. q̄ vtilia debet loq̄ ab ociosis et inuti
libus cōpescat omnino. Et vt melius restringat. penitus
non loq̄tur nisi interrogat⁹. Interrogat⁹ dico. De re ne
cessario et vtili. Nā inutile questionē silētio debet solue
re. Si q̄s tamē verba solacij vel inuectiva sibi dicat. ne
onerofus alijs videat quā dā vult. hilaritatē et benigni
tatē poterit ostendē sed nullomō loqui. etiā si illi q̄cūq;
sint. De hoc videant murmurare vel p̄tristari aut verba
Detractionis p̄ferre. ipm̄ causando singularē aut supsti
tiosum et gravē. Debet tamē p̄ ipis attēcius orare vt tē
ab eorū cordib⁹ oēm tribulacionē amoveat. Poterit ta
men aliqui loqui. si imineat aliq̄ necessitas vel primi cha
ritas vel obediētia puocatus. Et tūc valde p̄meditare.
et cū paucitate verborū voce hūili et submissa. Qd̄ etiā
debet facere cui habet alicui respōdē de aliq̄. Placeat eni
ad tēpus ad primi edificatōem vt tacendo discat q̄lit
suo tpe vtilit loq̄ debeat et valeat. Rogādo tamē deum
vt per seipm̄ suppleat cordib⁹ primorū interi⁹ ispirādo.

ea a quib⁹ interim se abstinere linguā p silētiū edomādo
 rixipatis igit p **T**ercū essenciale siue La. iū
 paupertatē voluntariā. et silentiū multis sollicitu
 dinib⁹. qbus impediunt virtutū semia ne q̄tū
 eunq; in agro cordis valeāt pullulare. sepius seminata
 inspiracōe diuina iā tibi supest cura. virtutib⁹ ill' apli⁹
 insudare. q̄ ad illā te adducāt cordis mūditiā per quaz
 interiores oculi. iuxta saluatoris eloqum. operant i cō
 tēplacōe diuina. p quā habeas qetē et pacē. vt ille cui⁹
 in pace fact⁹ ē locus ei⁹ i te quoq; habitare dignet Nec
 itelligas me nūc loqui de mūditiā q̄ hoīem purgat tan
 tūmodo a lasciuia cogitacōis immūde. Sed loquor po
 ti⁹ de illa mūditiā et cordis puritatēq; ab hoīe elōgat.
 q̄tū i hac vita possibile ē. q̄scunq; cogitacōes inutiles vt
 iam nō libeat hoīem cogitare. nisi de deo vel propt' deū.
 Ad hanc autē optinendā. angelicā vt ita dicā. ymmo di
 uinā qdamō puritatē. Mā q̄ adheret deo vn⁹ spūs est
 cū eo. ista necessaria sunt. Primo oīo. studeas q̄tūcūq;
 potes. abnegare teipm iuxta saluatoris pceptum. Qui
 vult venire post me rē Et hoc sic intellige vt i oīb⁹ tuā
 voluntatē mortifices et conculces et ei in oībus contra
 dicas. Benigne amplectendo alioz voluntatem si tamē
 licita sit et honesta. Hoc tamē generalit' habeas. q̄ pro
 q̄cunq; re tpali. p quā corporali⁹ necessitatib⁹ deseruit.
 nunq; seq̄ris volūtātē ppriā vbi aliū ptradicare videas
 q̄tūcūq; exorbitaret a iudicio racōis. Debes enī libent'
 sufferre tpale q̄dcunq; incōmodū exteri⁹. p intna mētis
 trāq̄llitate fruendā q̄ p tales repugnācias pturbat. Dū
 hō suo iudicio adherēdo. et suā voluntatē implēdo ver
 bis vel cogitacōib⁹ cū alijs altricat nō solū in tpalibus
 sed etiā i hīs q̄ sunt spūalia vl' ad spūalia ordinata al
 teri⁹ poti⁹ q̄ tuā impleas volūtātē. dūmō sit bona. licz
 tua pfectior videat Quia magis detrimentū. acq̄res in
 diminucōne hūilitatis et trāq̄llitatis ac pacis. cū alijs

cōtendēdo. q̄ possint tibi' puenire pfect⁹. in quocūq;
alio v̄tutis exercitio. volūtatē ppria executā alteri repu
gnādo Et si intelligas q̄tū ad illos. q̄ tibi sunt familia
res. ⁊ i spūali exercitio socij. ⁊ q̄ ad pfectionē v̄tutū an
helant Et nō de ill' qui dīcūt bonū malū et malū bonū
et q̄ studēt alioz dicta et facta corripe et alios iudicare
plus q̄ sua praua corrigere Mō enī dico q̄ taliū iudicō
debeas adherere in hīs q̄ spūalia sunt Mā in tpalibus
bene dēs quozcūq; voluntatē plusq̄ tuā exeq et implere
Si autē i hīs q̄ scdm̄ deum opari desideras siue ad pro
fectū tuū siue ad dei honorē vel. primi vtilitatē. aliq̄s
tibi obsistere videas. seu etiā te corporalit' impedire siue sint
supiores siue pares. v̄l inferiores nō cōtēcōib⁹ Deseruire
cōsulo sed teipm̄ in teipō restringere studeas. ⁊ te cū deo
tuo recolligere. sibiq; dicas Dñe vim pacior rñde p me
Nec de hoc tristeris. q̄ nūl possunt nisi finalit' p bono
tuo ⁊ alioz esset expediens. ymmo dico plus tibi. Qd
q̄m ad phis non videas. videbis tamē finalit'. q̄ illud
in quo eos tibi impedimēta p̄stare credebas erit tibi ad
iuuamē ad ppositū assequēdū Licet at de orto scriptu
re sacre possē tibi ad h' exēpla pducere. sicut de ioseph
et multis alijs nolo tñ cōtra h' facē qd p̄diri Sed exp
to crede. q̄ hoc ita ē Si etiā in hīs q̄ scdm̄ deū desides
ras te videas quodamō diuinitus impediri. v̄l p infirmi
tatē v̄l quocūq; aliomō cōtingente de hoc nullaten⁹ cō
tristeris. sed totū eq̄nimit' et magnamē feras et ex toto
cōmittas illi. q̄ meli⁹ nouit qd tibi expediat q̄ tūpe qui
te ad te quotidie subleuat. Dñm̄ teipm̄ illi ex toto com
mittas q̄uis tu hoc minime videas Ad hoc ergo sit totū
studij tuū vt teipm̄ in pace et trauq̄llitate cordis
possideas Et p quocūq; euentu non doleas. nisi de solo
pectō pprio vel alieō. seu etiā de hīs que te ad pectm̄ in
ducere possent Mō ergo te cōtristet. quicūq; casus for
tuitus non te exagit et indignacōis stimulus contra des

fectum alterius sed habes ad quęcūq; miserationis et
cōpassionis affectum Cogita semp q; tu peius faceres.
nisi xp̄s sola sua grā te cōseruaret ¶ Capitulū. iiii

Repara insup teipm ad quęcūq; obprobria. ad
quęcūq; aspera ad quęcūq; aduersa. p. noie xp̄i
sustinenda Omne appetitū seu cogitatū. fugge
rētē tibi appetitū cuiuscūq; altitudinis. sub quocūq;
charitatis pretextu. in ipso principio et ortu suo velut
caput Draconis infernalis canterio Discretionis mortifi
ces cum baclo crucis tibi christi hūilitatē durissimā
passionē ad memoriā reuocando. qui regnū fugiēs cru
cem volūtarie amplexus est omī cōfusione contempta.
Omneq; hūanā laudem fugiens. cum horrore tanq; ve
nenum mortiferum et in despectu tuo gaudens teipsum
talem vere et ex corde reputes qui merito debeas ab oī
bus despici et conculcari Vidēs cōtinne tuos defectus
et peccata tua. et ea aggraua q̄tuncūq; poteris Alio
rum vero defectus post tergum pūcias. et non videas
Et si videris alienos excuses et ipsis compaciaris adiu
uans q̄tum potes. Auerte oculos tuos et mentis ⁊ cor
poris ab aliorum defectuum aspectu. vt teipsum possis
conspicere In lumen vultus Dei teipsum sine cessacione
considera. et sine dissimilacōe diuidita In omī actu tuo
in omni loquutione tua in omni lectione tua. et in omni
cogitacōe tua. teipsum reprehēde. et in te compūctionis
materiam studeas inuenire Cogitando quia etiam bo
na que facis. non sunt plene exacta nec illo seruoze facta
quo deberent et multis negligencijs inq̄nata vt merito
omnis tua iusticia pāno monstruate debeat cōpari Te
ipm igitur continue rep̄hēdas. te sine stricte increpacio
nis castigacione transire non pmittas. non solū de ne
gligencijs verborum et operū. sed etiam de ipsis cogita
cionibus non dico mal tantūmodo. sed etiā vtilib; in
conspectu Dei tui omni hora te grauiter rep̄hēdas de

peccatorum tuorum commissorum veniam postulando Et pl⁹
vilem et miserabilem de tuis defectibus coram deo te
iudicando. quod quicumque peccatorum eum pro quibuscumque
peccatis. et merito puniendum et a celestibus gaudiis ex
cludendum. si secundum suam iustitiam. et non secun
dum suam misericordiam tecum vellet agere deus tuus.
qui tantas gracias super multos alios prerogavit. tibi
ad quas omnes ingratus extitisti Considera etiam di
ligenter. et cum magno pauore frequentissime quod omnem ap
titudinem ad bonum et omnem gratiam seu quicumque sollicitudinem
circa virtutum acquisitionem. a tempore non habes sed christus sola
sua misericordia dedit tibi. qui si voluisset potuisset con
ferre cunctis ribaldo. te in luto fecis et lacu miserie derel
icto Cogita etiam et ad hoc credendum teipsum inducas et
hoc tibiipsum persuadeas quantum potes. quod non est peccator vel quis
cumque ribaldus qui non magis assisteret deo suo quam tu et qui non
magis recognoscet beneficium dei quam tu si recipisset gratias quas
tu sola dei gratuita bonitate. et non propriis meritis re
cepisti Propter quod sine fallacia. potes teipsum viliozem et
inferiorem omni homini indicare. et merito formidare ne
propter ingratitudinem tuam. a suo conspectu te christus abiciat
at Non tamen dico tibi quod pro ista debeas credere te esse ex
gratiam dei vel esse in peccato mortali quod quis alij peccatores ha
beant innumerabilia peccata mortalia Quod tamen nobis est multum
occultum tum propter fallax iudicium. tum propter subitam. con
tricionem et diuine gratie. propter penam infusionem Dum autem te
vilificando alijs peccatoribus comparas non expedit tibi in spe
ciali ad aliorum peccata descendere sed solum in quodam generali
cum eorum peccatis tuam ingratitudinem ponderando Quod si etiam
in speciali vel eorum peccata videre potes eis de peccatis etiam te sub
quodam similitudine transformare sic te in tua conscientia increpato
Ecce ille est homicida Et ego miser quicquid occidi animas meas
Ille fornicator et ego adultus a deo meo oculos meos auer
tendo et diabolicis suggestioibus supponendo et sic te singul

Si aut videris. q̄ Diabolus vellet te in talib⁹ rep⁹
sionib⁹ quodamō per talia ad despacionē inducere tūc
omessis talib⁹ in spem surgas cōsiderata Bonitate dei
tui. qui te iam Beneficijs puenit. Nec dubiū quī opus
suum in te velit perficere qđ cepit cōiter tamē de homie
spūali. qui aliqua dei notitia iā pficit. De hac dei sepa
racōe timere nō expedit. Unde toto studio ad se icrepā
dū inuigilet Illud tamē curā possz accidē. ymmo sepe
accidit i hoīe incipiēte ⁊ speālī quē de⁹ liberauit a mul
x hys q̄ sup iā ¶ La. v ¶ tis qđ⁹ erat inuolut⁹
pstrinxi generalit in te vir⁹ illa q̄ ē mat ⁊ origo
custosq; virtutū hūilitas. q̄ iteriores oculos apit
ad dei cōspectū. cor hūanū ab omī superflua cogitacōe
pur gādo Mā hō dū in suā resilit prauitatē seipm vili
ficando se increpādo se detestādo. suā vilitatē cōsiderādo
sibiūp intensissime displicēdo. et hys silia cōgitando et
talē se vere existimando. i tācū circa ppria negocia occu
pat. q̄ oīs alia inutilis cogitatio arefcit Et sic dū aīa.
oīa alia audita ⁊ visa tpalit opata a se repellit. ⁊ i obli
uionē adducit. et incipit ad seipaz redire. et mō mirabili
in seipā cōuoluit. et sic ad originalē iusticiā et celestem
qđamō puritatē appropinqre incipit. sic dū in seipā re
flectit cōtemplacōis oculo dilatat. et in se scalā erigit. p
quā trāseat ad cōtemplandū. et angelicū spm et diuinū
Et ex tali cōtēplacōe anim⁹ inartescit ad bona celestia.
⁊ oīa tpalia a lōge pspicit tanq̄ nihil. Propt̄ hec illa per
fecta caritas icipit in mente feruescere q̄ velut ignis cō
sumit oēm rubiginē vitioz Sic totā aīam occupat cha
ritas. q̄ in ea nō ē in qua intrat vanitas Iā quicqd cō
gitat. quicqd loquit vel opat totū puenit ex dictamie
caritatis Secure p̄t alijs p̄dicare sine decemēto sine va
ne glē periclo Neq; enī vt iā dixi p̄t aliā vanitas subin
trare. vbi totum charitas occupauit. Nunqd iā habe
bit respectū ad qđcūq; cōmodū amplius q̄ oīa reputat

quasi stercus Sed etiam ipse laudis appetit. nūq̃ ei
animā poterit subintrare cū seipsum videat stercus vi
lissimū corā deo. et miserū et abhōiabilem. et ad omīa
peccata pcliuē nisi eum sua bonitate manus conditoris
continue cōseruaret Quomō enī extolli poterit de quo
cūqz bono ope. qui luce clarius videt se nil penitus bo
ni agē. nisi cōtinuo de hora in horā diuina virt⁹ qdā
modo cogat eū atqz ad bonū cōstringat. Quomō sibi
iam aliqd attribuet. a si a seipso op⁹ bonū sibi pueniat
qui non dicā cēcies. sed etiā millesies exptus est impos
sibilitatē suam. q̃ in quibuscūqz bonis opibus magnis
et paruis. et qui toties cognouit se nō posse dū voluit.
et qñ vt ita dicā non voluit neqz curauit neqz de talib⁹
cogitauit se subito excitari feruore mirabili ad illa opa
operāda q̃ prius cū omni conatu suo implere non pote
rat Mā et talē impossibilitatē iccirco de⁹ tam longe tpe
dnari pmittit i hoīe. vt homo discat se hūiliare et nūq̃
inaniē in seipso gloriē. Sed deo attribuat omne bonū
nō solū labijs in quadā cōsuetudine. sed potius ex in
timo cordis sui. vt pote q̃ propria experiētia doctus lu
ce clarius videt q̃ nō solū. non opari bonum. sed nec di
cere dñm hiesum christū potest. nisi in spūsancto Et ni
si ille donauerit. qui dicit Sine me nihil potestis facere
Etiam regratiādo. ex totis aīe sue visceribus dño cō
fiteat et dicat Omīa opa nrā operatus es in nobis Ac
cum psalmista pclamet Non nobis dñe non nobis sed
noī tuo da gloriā Et animarū zelus eius precordia
totaliter occupabit

Capitulum Sextum.

Ece iā finalit et in quodā breuiloq̃o posui ea q̃
sunt necessaria hoī in seipso q̃tū ad vite sue pfe
ctionē si vtilit et sine suo piculo vult aīaz cura
re salutē Et hec q̃ dē sufficiēt hoī illustrato et altū intel
lectum habēti Et q̃ in opibus spūalib⁹ se exercitādo lō
gum spaciū habuisset Quia in hīs q̃ posui breuit tanq̃

in quibusdā pfecte vite principijs recolligere posset. que
cunq; alia perfectoz actū exercitia. Mā hys trib; pre
missis. pfecte seruatis scilic; volūtaria paup̄tate et ta
curnitate et interna mentis exercitacōe De quibusdā
alijs exteriorib; huiusmōi actib; quomō essent faciēdi
facile indicabit Quia tamē non oēs possent capere faci
liter tā breuīt dicta insistemus paulo diutius circa par
ticulares actus virtutum. ¶ Capitulum Septimū

¶ Liendū igit q; hō facilius et in breuiori tpe poss; ad pfectionē ptingere si habēt instructore cuius regimie duceret et cui; obediētiā in oib; actib; puis et magnis seq̄ret totalit q; aliq; posset seipm pfi cere q̄tūcunq; vigeat i eo acumē intellect; et libros ha beat in q̄b; videat virtutū oēm structurā exarātā. ym mo pl; dico q; nūq; ih̄s xp̄s suā grām ministrabit sine qua nil possum; facere. si hō habet a quo posset instrui et deduci. et negligit vel nō curat alteri; ducatū āplecti se credēs sibi posse sufficere. et p se optime posse investi gare et inuenire. q; sunt vtilia ad salutē Ista enī via obe dientie est via regia. q; hoies in offenso pede ducit ad sū mitatē scale. cui dñs apparet inireus Hāc viā tenuerūt oēs sc̄i pr̄s in heremo. et breuīt oēs qui pfectionē atti gerūt. p hāc semitā pcesserunt. nisi forte deus aliquem p seipm instruxerit Quia tūc pietas diuina supplet qd̄ exterius mīme repit si tamē corde hūili et feruētī ad deū accedit Et qd̄ hoc tpe seu notis miserijs. q̄i null; repit q; alios de pfectione vite instruat. quī potius si hō velit tēdē ad deū inueniet retrahētes multos et neminē adiu uatē Quib; expedit vt hō ad deū toto corde recurrat et ad eo instrui cū oī instātia. et cordis hūilitate deponat se i deū p̄ciat. se sibi tōliter cōmittēdo vt ipm benign; tāq; orphanū. i. sū pr̄e recipiat. q; neminē vult perire sed vult ad cognicōem veritatis q̄seuq; puenire Igit ad te Dingo sermonē meū q; toto cordis affectu deū de sideras

inuenire q̄ ad perfectionē anhelas Ad te ergo nūc diri
go eloquiū meū. q̄ corde simplici accedis ad deū. q̄ q̄rtis
virtutis intima penetrare. q̄ p̄ viā hūilitatis puenire te
sideras ad gloriā maiestati **¶ Capitulum octauum**
Globus igit̄ iā premissis Scilicet paupertate et
taciturnitate tanq̄ fūdamētis p̄marijs xpi atle
ta se accingat. vt obediētie regulā et semitā in oī
bus et p̄ oīa teneat. q̄ tū poterit incōcussē Scilicet regu
lam cōstitucōes rubricas ordinarij. et aliorz libroz loco
et tpe intus et extra In refectorio. Dormitorio In cho
ro Inclinaōes p̄straciones. surgēdo stando. sedendo.
et oēs maiorz ordinacōes ad vngūē teneat. q̄ tū potest
semper cogitās verbū christi dicētis Qui vos audit me
audit et qui vos sp̄nit me sp̄nit Deinde ad coortādū
corpus suū totalit̄ in obsequijs xpi hiesu cor habeat. vt
oēs actus ⁊ motus corporis sint oīum morz honestate com
positi. scdm̄ regulas discipline Neqz enī vnq̄ animū po
teris ab ordinatis cōhibere nisi prius studueritis corp⁹
tuum subicere discipline. ipsum restringendo non solū
ab omni actu sed etiā ab omī nutu in cōgruo et inepto.
Sicut religioni corporis intendēdo **¶ Capitulū nonū**
prius contra gulā insistas Nisi enī cōtra hanc victoriā
habeas inuanū laboras in acq̄sicōe aliaz virtutū Istū
sūt modū obserues Primo vt nil ubi procures in spe
ciali Sed cibarijs que cōit alijs fratrib⁹ apponunt̄ sis
cōtentus Secularib⁹ volentib⁹ nisi penia mittere nul
latenus acquiescas p̄ p̄sona tua Si tamē volunt cōuen
tū mittere mittāt imitacōes fratrum extra refectoriū
nullomodo recipias. sed cōtinuē refectoriū teneas. oīa
ieiunia ordinis obseruando Et hoc dico q̄ diu christus
te in sanitate conseruabit Nam si infirmus fueris. iux
ta infirmitatis necessitatē te tractare p̄mittas. nihil pe
nitus tibi pcurādo sed oīa cū grāz actione recipias que
fecerunt tibi ministrata Et aut̄ nō excedas in sumptione

tibi et potus. debes naturā diligētissime examinare q̄to
 cibo et potu valeat sustentari. vt scias diuiditare int̄ su-
 perfluū ⁊ necessariū Hoc aut̄ habeas p̄ regula genera-
 li vt saltē de pane comedas sufficient. q̄tum natura re-
 quirir specialit̄ ieiunas Nec vnq̄ diabolo credas. suas
 dēni tibi abstinentiam de pane Et in hoc poteris expiri
 q̄tum natura requirit Vel qđ est sup̄fluum illi Si tpe
 b̄ine refectionis post nonā inueneris te grauātū in sto-
 macho et sensieris quēdā ardorem vt orare scribere vel
 legere ne queas. coiter hoc accidit propter excessum Si
 militer si idē sentis post matutinū qñ cenasti Et sic etiā
 qñ ieiunas si post cōpletoriū idē grauamē adesse p̄ci-
 pias Comede igitur satis de pane. sic tamē q̄ post co-
 mestione sis parat⁹ legere scribere et orare Si tamē a
 la hora non esses ita apt⁹ sicut in alijs horis. nō tamen
 sentireis grauamē aliqd vt p̄dixi. non est signū excessus
 propt̄ hoc Cogita igit̄ tue nature sufficiētiā modo p̄di-
 cto Vel aliter put̄ docebit te altissim⁹ a quo debes hoc
 simpliciter postulare. existens sollicitus valde illū mo-
 dū cōtinentie obseruare. vt semp in mensa quicqd come-
 dis sobrie et tēperate comedas Et si aliquñ p̄ negligē-
 ciā excess⁹ fuerit nō te finas absq; penitēcia digna p̄trā
 E potu vero nescio tibi ¶ Capitulū. x. ¶ Si re-
 ponere regulā nisi q̄ paulatim astrigas te. De diē
 mī⁹ Bibendo ita tamen q̄ nō finas in die nimis
 vel in nocte Spealiter aut̄ dū potagiū comedis facili⁹
 poteris pertrāsire cū potu tēperatiōni. ita tamē q̄ suffi-
 ciat ad cibi digestionē Nullo tamē mō bibas extra co-
 mestiois horam aut sero qñ ieiunas Et tunc valde tem-
 perate Vel nisi propt̄ laborē itineris vel qñq; alia lassī-
 tudine Bibas aut̄ vinū ita limphacū. q̄ vini fortitudo
 deficiat Et si esset vinū forte aque medietatē ponas vel
 plus et magis vel minus scdm q̄ de⁹ tibi inspirauerit
 ¶ Alvaro igit̄ ad mē sam simbolo cū omī ¶ Ca. xi
 maturitate lotis manib⁹ manes i claustro sedēdo
 Si

nola pulsata refectoriū introibis. et nō parcas tibi. sed
cū omni fortitudine tua cū votis et cordis modestia di
ces benedictionē et iuxta ordinē tuū te collocabis Et in
mensa cogita apud te corde puido. q̄ debes pctā poplī
comedere Lor tuū etiā preparabis ad intelligentiā lecti
onis q̄ legitur Uel si lectionē nō habeas ad meditacōez
aliquā spūalem recurre Sed neq̄ tot⁹ comedas Sed
corpe suā refectionē habente anima nullaten⁹ defraudet
Positus aut in mensa vestimēta decēter coaptes. capā
super genua retorquēdo Statue aut tecū pactū vt nul
lo mō circūspicias comedētes sed solū apposita tibi vi
debis In principio cū sederis nec subito extēdas man⁹
ad sandendū panē. sed stes aliquātulū sup te. vsq̄ sal
tem dicas Pz noster et Aue maria. pro aīa alicuius de
functi q̄ in purgatorio existēs. magis indiget Hoc autē
generalit̄ habeas. q̄ oēm actū et oēm corpis motū cum
quodā modestia facias Si panē diuersum. mollē. dur
albū. nigrū aut aliū factū antere habeas. illū comedas
qui ē tibi vitimior Et libenci⁹ comedas illū. ad quem
minus sensualitas inclināt Nunq̄ in mensa aliq̄ petas
sed pmitte alios pro te postulare Qd si nō facerent pa
cientiā habe Mō teneas cubitos sup mensam. sed sim
plices man⁹ Mō teneas crura diuersitate. nec pedē vnū
alteri superponas Mō recipias scutellas duplices. vel
aliud qd cūq̄ nisi tantū q̄tū coiter habent aliū Qncūq̄
pitāciam a quocūq̄ missā recepis. etiā a priore nō co
medas. sed si potes cōpetent in fragmentis abscondas.
vel in scutella Nota tibi Ados deo grat⁹ est aliq̄ de
potagio xpī paupi dimittere Siliter aliq̄ panis fragmē
ta non crustas Uerū illas tu comedas et de bono pane
cōfracto christo dimittas Nec mirū cures si de hoc ali
qui murmurauerūt dūmodo platus nō mādaret tibi op
positū Et generalit̄ de omī eo qd comedis aliquā pticu
lam christo paupi dimittas. et bolos meliores nō vilio
res Sunt aut aliq̄. q̄ vilia tm̄ dant christo. sicut porcis

fieri cōsuevit Si autē cū vno pulmēto aliquid sufficiēt
 poteris comedē de pane In scdo pulmēto aliquid de pa
 ne reponas et xpo dimittas Et sic si dñs donauerit po
 tes facere q̄sdam mirabiles abstinēcias deo gratas et
 hoībus incognitas Si est tibi cib⁹ insapidus. ex defectū
 salis vel alia q̄cunq; causa. nō apponas sal nec aliquod
 cōdimentū ppter christū felle et aceto potatū. sed sensu
 alitati resistas Siliter et q̄cunq; salsamenta q̄ ad nihilū
 valent nisi ad gule incitamentū dimittere occulte potes
 Qñcūq; aliqūē bolū gratū tibi circa finē prādij habes
 illū dimitte propt̄ deū Siliter caseū fruct⁹ et huiusmōi
 sicut nectar vinū meli⁹ apporratū ⁊c Que nō sunt neces
 sitatis pro sustentacōe hñani corporis. ymmo ē nociū dū
 pdesse credit quod delectat Hīs dimissis propt̄ deum
 nō dubito q̄ tibi preparabit in dulcedinē christus dñs
 cibū spūalis cōsolacōis etiā in illo cibo corpali quo con
 tentus es propt̄ christū Et vt meli⁹ et facili⁹ possis a
 q̄buscūq; abstinere ponas ī corde tuo qñ vadis ad mē
 sam q̄ p pccis tuis debes in pane et aq̄ abstinere Unde
 panis solus sit tibi cib⁹ Pulmētū tamē nō p alio adij
 cias sed vt possis panē cōuenienti⁹ de glutire Lerte si
 hec bene posueris ī corde videbit tibi magna pitancia.
 Habē aliqd de pulmēto Et obserues. q̄ nō ponas offas
 multas in papsite sed sufficiat tibi panē intigere Quādo
 vērō pulmentū non habueris. comedas panē vnū ⁊ di
 midiu vel pl⁹ scdm q̄ huiusmōi comestibile. est nature
 sufficiēs etiā si alia nō habēs De multis aut talib⁹ pri
 cularib⁹ actibus q̄s non possum tibi expmēre te īstruet
 xps si ad ipm et corde recurris et totā spem in ipm posu
 eris Quis enī expmēre valeat modos ī nūeros q̄s de
 tibi demonstrabit Siet etiā attent⁹ q̄ non sis de vlcis
 qui finē faciūt in edēdo ymmo q̄ citi⁹ poteris. te expedi
 as fuata debita hoēstate vt magis lectiōi possis attēde
 Bū de mensa surgis. toto corde regracieris altissimo q̄
 tibi contulit bona sua. et q̄ tibi virtutē aliquā prestiterit

ne tibi sensualitas pualeret. Non parcas voci tue sed secundum possibilitatē grās age bonorū oīm largitori. **D**charissime cogita q̄ innumerabiles sunt q̄ ad Delicias maximas putassent sibi si habuisset tātūmodo panē quem tibi cū alijs cibarijs dñs ministravit. Ita enī debes veraciter cogitare. q̄ christus est qui hoc tibi dedit. ymmo qđ plus ē q̄ ipse in mēsa tibi. deseruiuit. **V**ide cum q̄ta disciplina. cū q̄ta reuerētia. cū q̄ta maturitate et tremore debeas in mēsa cōsistere vbi vides dñm deum tuū p̄sencialiter in ppria persona tibi mīstrātē. **D** q̄ beatns eris si desup tibi det. mētalib⁹ oculi ista cōspicere. **V**idebis enī scōrū multitudinem copiosam cū christo per refectorium discurrere. **C**apitulū Duodecimum.

T aut in tali mō sobrietatis et abstinentie iugit̄ p̄seueres. ita sp̄ in timore et a deo esse totalit̄ recognosce. et in hoc ab ipso p̄seuerantiā pete. **E**t si nō vis corruere noli alios iudicare. nec p̄tra eos indignatī spū mouearis si eos vides in edēdo ordinē non seruare. **D**ebitū sed eis cōpaciāris ex corde. et q̄tū p̄t excusa cogitādo q̄ nec tu potes aliqd nec ipsi possunt. nisi q̄tū xp̄s porrigit manū suā q̄ pro meritis nō tribuit. sed pro sue beneplacito voluntatis. **S**i hec cogitaueris firmior eris. **M**ā q̄ est causa q̄ aliqui incipiūt multa facē in abstinentia et in alijs q̄ non p̄seuerāt. corpe torpēte. spū frigescente. **E**tte nulla alia. nisi prop̄ eorū elacionē et p̄sumptionem dñi de se p̄sumētes. alijs indignant̄ eos in suis cordib⁹ iudicādo. **E**t ideo deus eis subtrahit domū suam vt sic spū frigescente. vel indiscreoīs virio plus faciūt q̄ oporteat. **D**eo infirmitatē incurrūt et sic tandem restauracōi intendūt. **S**ed in hoc quoq̄ metas excedunt et efficiūt gulosi plus q̄ illi quos p̄mit̄ iudicabāt. **S**i cut ego de quib⁹dā cognoui. **M**ā coīter accidit istud. q̄ quicūq̄ aliū in aliquo iudicat. deus tandem p̄mittit eū in illū defectū cadere vel in maiore. **E**rgo deo seruiss in timore. **E**t si qūq̄ te sentias in exultacōe quadam

ob memoriā beneficiorū que tibi donat altissim⁹. appre-
hende displicentiā increpaciōis et pprie reprehensionis. ne
quando irascat tibi dñs et peas de via iusta Si sic fece-
ris stabilis permanebis Ecce indicavi tibi modū altissi-
mo gratū. circa gulā domā dā ad quē pauci pringūt. q̄
non excedunt in plus aut in minus in edendo. vel inde-
bitas obsequārias seruando ¶ Capitulū Terciuūdecimū

Est hec nitaris circa somnū et vigilas modū de-
bitū custodire In quo et difficile ē valde mensu-
rā habere Ubi nota q̄ duo sunt in q̄b⁹ specialit̄
iminet piculū corpi et per cōsequēs aīe. si discreciōis li-
mites excedis Scilicet in anima abstinētia et in vigilia
inordinata Nā in alijs virtutū exercitijs nō sic ē piculū
lum in excessu Et ppter hoc diabolus habet istā astutiā
finalit̄. q̄ qñ videt hominē spū feruētē immittit sibi sug-
gestionē. vt faciat abstinēcias et vigilias magnas et p
hoc inducat eū ad tantā corporis debilitatē q̄ vltērius ad
nihil valeat. ymmo vt supra dixi vt postea plus come-
dit et dormiat q̄ alij Et talis nunq̄ postea audeat assume-
re exercitiū in vigilis et abstinēcijs recognoscēs se per
taliam infirmatū. talia sibi a diabolo suggerēte et dicēte
Nō faciā tibi talia Mōne scis q̄ a talib⁹ fuisti infirmat⁹
cū tamen nō fuerit p abstinēcias et vigilias infirmat⁹
sed qz in hīs discretionis tramite nō seruauit Unde hō
simplex nō itelligit sophismata diabolica q̄b⁹ ex vtraqz
parte decipit Unde sub colore bono sibi dicit Tu fecisti
tot peccata qñ poteris satisfacere. Vel si non habet
pectā enormia dicit Quāta passi sunt martires et heremi-
te Et credit simplex hō q̄ talia cū habeant speciē boni.
nō possint esse nisi a deo. et deo pmittente. maxime quā-
do talis pmo tamē magna hūilitate et timore et cū instā-
cia oīomō mō recurrit ad deū. q̄ eū illuminaret et diri-
geret. si nō respueret hominē directorē hō enī quis sub
obediētia cōsistit. et cōtinue ei⁹ directione dirigūt ata-
libus decepciōib⁹ tutus ē Et siupe pī spūalis aliqñ errat

et aliq̄liter deus tamē ppter hūilitatē obedientie totum
sibi disponit ad bonū sicut probare possem multis au-
Laq; circa somnū **Ca. xiiij.** **C**etoritariis.
et vigilias tal' mod⁹ poterit obseruari. vt de tpe
estiuo post prādiū postq̄ cāpana pro silētio pul-
sata est. q̄eti mēbra cōponas. eo q̄ illud temp⁹ ad spūa
lia exercitia minus aptū ē et p hoc in nocte magis pote-
ris vigilare. Hoc tamē debes generalit̄ obseruare. q̄sci-
encunq; vis dormire vt semp prius rumines p̄s. vel ali-
quod spūale. q̄ te in somno incipiat et q̄q; in ymagi-
nacōe presentet. In sero hoc coiter habeas. vt non multū
vigiles. Mā per vigiliā serotinā. postea matutinalis
hora vl' vigilia impedit q̄ tamē hora super omnes diei ⁊
noctis horas oīoni et deuocōi meditacōi et lectioni et cui-
cunq; spūali operi aptior inuenit̄. Per vigiliā enī serotis-
nam impedit attentio ⁊ deuotio. in matutinali officio.
in quo est coiter homo somnolent⁹. grauis et in deuot⁹
quādo nimis vigilat i sero. ymmo aliquando ex toto a
matutinali officio cogitat remanere. Igitur tibi statuas
aliquas breues oīones vel aliquā lectiūculam vel medi-
tacōem. quibus anteq̄ sero dormias breuiter occupa-
ueris. Et inter alias meditationes. si i hac tua deuotio
fert̄. potest. et tua mens ferri ad ea. que in passione dñi
illa hora contigerunt. Et siliter faciendo i omnib⁹ alijs
horis. iuxta modū quē habes a beato Bernhardo tra-
ditū. vel put dñs inspirauerit. Non tamē est oīm deuo-
tio vniformis sed alius plus i alio ad deuocōem excitat̄
Alteri aut̄ in sua simplicitate sufficit in petre forami⁹
habitare. Nullus tamē q̄tūcunq; pollens ingenio debet
omittere ea q̄ possent eum ad deuocōem excitare. ymmo
oīa ea q̄ legit̄ studet debet ad christū reflectere cū ip̄o
loquendo vel ab ip̄o intelligentiā postulando. Sepe enī
dñi actu studet debet a libro oculos auerrē et ocul' clau-
sis in xpo plagis se abscondere et iterato se ad libz puer-
re. Et q̄q; det a studio surgere. Sepe enī i cella flexis
genuis aliquam oracionē ignitā cū breuitate ad deum

fundere **Uel** etiam cellam egredi. et ecclesiam clausam
vel caplm circuire secundum q impetus spiritus eū fert.
Et aliquando oratione formata. aliquando informi p
gemitus et suspiria. De ebullitōe cordis dominicum au
xilium inplorādo. vota sua et desideria alius presens
tando et sanctorū ad hoc auxiliū etiā implorādo Quia
illud negotiū qūq; agit sine psalinis et sine quibuscūq;
alijs oracionib; exterius formatis verbo quous hoc ali
quando initiū sumpserit **Uel** ex aliquo versu ps. v. l. al
terius scripture sancti alicuius **Uel** interdum deo inspi
rante interius. proprio desiderio vel cogitatu adiuuē
to **Cū** aut ille feruor spūs trāserit. q coiter paz durat
potes ad mediā reuocare q pauloante in cella studue
ris et tūc dabit tibi clari intellect. Quo facto iterato
ad studiū redeas vel ad lectionē. et iterato ad orōnē **Et**
sic alternando cōmutes **Nā** per quiusmōi cōmutacōem
in oratione moriāre repes deuocionē in studio. et clario
rem intelligentiā **Iste** aut feruor deuocōis post studiū
lectionis scilicet qūq; hora venerit i differēter venit.
scdm q ille dignat imittere q suauit. disponit oīa put
vult **Tamē** coiter p^o matutinas venire cōsueuit **Et** iteo
in sero paz vigiles vt totū tps post matutinas i studio
et orōne valeas occupare **Igit** i nocte cū audis horolo
giū vel qdcūq; signū statim excussa oī pigritia a stra
tu descēdas. ac si esset tibi ignis accēsus et flexis orōi
bus cū feruore aliquā ordē infundas saltē **Aue maria**
vel qdcūq; i q anim^o tu^o magis iuflāmet **Hic** nota q ad
hoc vt faciliē sū negligētia. ymō cū qdā alacritate tunc
cōsurgas **Adultū** facit ad id. si sup stratū durū dormi
as et taceas indur. **Hoc** enī debet habere generalit ser
uus dei vt omnē mollitiē et complacētiā fugiat **Ita** tū
q discretioniis limites non excedat **Habeas** igit stratū
de paleis q qnto sunt ampli^o ex cōpressiōe durate gra
uiores debes habere **Pro** regimento aut contra frigus
vnā vel duas habeas coopturas. pro tpm diuersitate

scdm q̄ tua necessitas postulabit Ad caput autē saccu-
lum plenū paleis habeas Et fugias mollicie pluuiarū Et
silitur oēs alias mollicies assueras sicut de sudarijs ad
maxillā. vel ad collū seu ad coronā nisi forte de nocte
in estiuo tpe prop̄ sudores Nam talib⁹ natura nō in-
diger sed sunt qdā male cōsuetudines introducte Dor-
miat etiā indutus sicut in die nisi q̄ debes solutares ex-
trahere et corrigiā relaxare Potest tamē tpe estiuo ma-
gni estus capam extrahere. 7 cū solo scapulari quiescere
Si p̄ istum modū dormieris non erit tibi molestū sur-
gere. ymmo cito et cū alacritate consurges Bū igit de
bta virgine officiū dicit. stans i ostio celle tue nō appo-
diatus sed sup pedes tuos cū attentōe et cōpetēti voce
disticte et alacriter dicas officiū v̄ginis glōse. Et sic te
habeas quasi eā cernerēs corpali⁹ ocul⁹ coram te Offi-
tio v̄ginis t̄minato et cōpleta corpis necessitate ad eccle-
siam vadas vel ad claustrū put maiorē deuocōem inue-
nies Tibi nota q̄ seru⁹ Dei eundo et redeūdo ad cellam
vel quocūq; alio loco non debet esse ocios⁹ corde sed p̄s
vel aliqd spūale ruminare Potest tamē ante inchoacōez
officij chor⁹ ingredi. vel aliud spūale p̄meditari vt deu-
tus seu attent⁹ cū alijs p̄s decātare valeat ¶ Ca. xv.

¶ Satis igit matutinis factis venijs vel inclina-
tōib⁹ psallendo sta sup pedes tuos non appodis-
atus sed corde et corpe sta virilit̄ corā Deo tuo.
ipsius laudes cū oī alacritate decantādo. recogitās q̄
sine dubio sc̄i angeli sunt p̄sentes. In quorū conspectu
psallens Deo eos debes cōtinue reuereri vt pote q̄ faciē
patris i cel⁹ vident. quā tu nō nisi i speculo et enigmate
cōtēplaris nunq̄ voci parcas. sed q̄tū potes discrecōe
regente. nō p̄mittas yota vnū. tam de psalmi versib⁹
et dictionib⁹ q̄ de notis Et si nō potes equali voce cū
alijs. tamē cū voce submissa et si potes psallas et cātas
in lib⁹ Cū per intellectū quē habes i psalmis 7 ceteris
orōnib⁹. spūalem recipis cōsolacōem tūc oportet te eē

sollicitū ne in actu exteriori. scilicet in gestu corporis ⁊ so-
no vocis aliqd appeat leuitatis Sed tūc speālit oportet
te seruare maturitatē et debitā grauitatē. Mā spūalis
leticia in quādā vertit leuitatē nisi freno discretionis cō-
primat extrinsec⁹ Lotū conatū tuū facias. vt psallas
spū et mente Mā magn⁹ labor ē homi p̄cipue incipienti
necdū in deo roborato tpe psalmodie mentē ab euagaci-
one restringere Sp in choro teneas locū tuū. Et coiter te
ponas in vno loco nisi alius forte veniret cui merito ce-
dere oportet Si in choro p̄uides aliquē defectum. p te
vel p aliū supple Unde nota q̄ deū gratū haberet. si
puides p̄uideres rubricas an oīa q̄ dicenda sunt in cho-
ro et patus esses ad oēs defectus et negligentias eorum
supplēdas seu cauere Dū i choro ē aliqua cōtrauersia eo-
rū q̄ sunt dicenda. ne os tuū apias etiā si tu certus esses
de eo qd̄ esset dicēdū Sunt enī multi q̄ pro modico tan-
tum litigāt qd̄ min⁹ malū esset errare q̄ litigare Si aut
vnico verbo posses errorē chori corrigere tūc facere de-
bes speāliter si tu es de p̄fectionib⁹ in choro Si aut vi-
deris te spū ipaciētie agitari meli⁹ ē q̄ tu studeas mo-
tū animi tui subiugare Si aut aliq̄s male legit vel cātat
vel quocūq; mō inepte se habet non submurmures. vel
corrigas Est enī spēs cuiusdē iactātie tal̄ correptio.
Fr̄e in lectione q̄ tūcūq; quis male legit ⁊ inepte nec etiā
signū aliqd̄ facias. qz hoc ē signū mentis elacōis vento
inflato Quā multi currunt ad aliquē defectū implendū
non te ingeras Si aut null⁹ esset supplēs tunc cū omni
modestia ad supplendū occurras Et si potes talē defe-
ctum anticipes ne valeat dep̄hendi Laue tamē ne duas
lectiones imēdiate se sequētes legas vel duo respōsoria
cātes. nisi esset defect⁹ nim⁹ et maxime vbi esset multis
tudo fratrū Fr̄e nō facile te ingeras si es iuuenis ad di-
cendū ea q̄ pertinet ad ātīquos Non circūferas oculos
huicinde nec aliquē videas qd̄ faciat vel qnō se habeat
Sed oculi in terrā dimissis vel. sursum erectis vel claus

ad libitū stes Semp qñ dicis diuinū officiū dū sedes
 vel stas nō teneas manus sub mento. sed sub capa vel
 sub scāpulari Vbiq; ē decens semper habere capā Non
 teneas vnū pedē super aliū vel tibias diuaticatas. sed
 cū omni modestia vt pote q es in p̄sentia dei tui timeas
 Laueas ne digitos. teneas ī narib⁹ Sunt enim aliq. q
 in hīs talibus miseris non sine diaboli stimulatōe occu-
 pātur diuertētes a diuino officio et in deuocōem nō mo-
 dicam ostēdentēs Multi tales actus particularit̄ occur-
 runt q non possunt exp̄mi Sed si hūilitatē habueris et
 integram charitatē. de oībus vnctio te docebit Tu qui
 legis attende quia hic ponunt multi actus. qui ad vnā
 aliquā circūstantiā variant Non tamē ideo improbes
 si aliqñ aliter fieri oporteat Sicut de loquēdo in choro
 cū error appeat Quia ad antiquū bene pertinet emēda-
 re Generalit̄ tamen verū ē q seruū dei nō licet litiga-
 re Adinus enī malū est patienter errorē tolerare q̄ con-
 tencionibus deservire Quātomagis in choro vbi tales
 contenciones sunt scandaloſe et attencōis et trāquillita-
 tis mentis turbatiue Similit̄ cum dico q continue can-
 tet vel legat in choro Qñq; enī possit oriri talis in men-
 te deuotio que ex cātu impeditur. q meli⁹ esset apud
 se dicere officiū p̄cipue vbi aliq essent qui sufficerent ad
 cantandā Et sic de multis alijs prout melius docebit
 altissimus si cōtēptis oībus et cor de simplici velit inhe-
 rere Non debet tamē qsq; sibi facilius credere vt oppo-
 sitū faciat. nisi longo v̄tutū exercitio discretionis spm̄
 A predicacōibus et C. Ca. xvi C. sic adeptus.
 exhortacōibus vtere eloquis simplici et confabu-
 lacōe domestica ad declaracionē virtutū parti-
 culariū q̄tū potes Et insiste cū exēplis vt quilib; pecca-
 tor habens illud peccatū videat p̄cun ac si sibi soli p̄es-
 dicaret cōliter tñ q videat p̄cedere ab aīo nō superbo.
 vel indignāte sed magis ex viscerib⁹ charitatis ⁊ p̄iera-
 tis patne Sicut p̄ qñ p̄dolet peccātib⁹ filijs vel ī infirmi

tate graue vel foueam grande cadentibus quos nititur
extrahere et liberare et fouere sicut mater. Et sicut qui
gaudet de pfectu eaz et de gla paradisi copata Talis
modus consuevit esse proficiuus audientibus. Ma de vtu
tibus et vicij loquutio general paz excitat audientes.
Ite in confessionibus siue bladiaris pusillamibus siue ter
reas induratos sp viscera charitatis ostendas vt semp
pectoz sentiat q' vba tua ex pura charitate descēdūt. Et
ideo charitatē verba dulcia seu impūgitia pcedant.

¶ Quicumq; es qui desideras. ¶ Capitulū xviij
animabus proximorum vtilis esse. Primo oim ad
Deum ex toto corde recurre. et hanc petitionem in tuis
oracōibus supplicat ab eo postula vt tibi illam caritatē
dignetur infundere in qua summa est virtutum p quaz
possis perficere quod aptas

¶ De honorem domini nostri Iesu. ¶ De remedijs
Christi dicam aliqua hic remedia contra tempta
tiones aliquas spiriatules que in isto tempore abū
dant in terra. ad expediandum elaciones que quis nō
sunt expresse et manifeste de aliquo principali articulo
rum fidei tamen qui bene respicit. cognoscat q' sunt in
periculo destructionis principalium articulorum fidei.
et que preparant cathedram et sedem anticristo. Quas
temptacōes nolo exprimere. ne ponam materiam et oc
casionem scandali seu offendicula coram simplitionib;
et inspectis sed monstrabo per aliā viam quomodo et
qualiter supradicte temptationes veniant. Primo qui
dem per suggestionē et illusionē diaboli. q' decipit hoīes
in regimie qd debet habere erga Deum. et i hoc qd ē Dei.
Secdo per corruptā doctrinā aliquoz et eoz modū vi
uendi q' iā venerunt in antedictas reptacōes. Et post h
volo tibi dicē regimē quod debes habere erga Deum et
erga illud qd est Dei si vis esse in munis ab huiusmodi
et pdictis reptacōibus. Et pmo quō dēs regi erga alios
q'nt ad doctrinā et modū viuendi eaz. ¶ De .i. re. La rix

Primum remediū cōtra tēptacōes spūales huius
tpis q̄s pcurat diabolus in cordib⁹ aliquorū est
q̄ illi qui volūt se subdere deo nō desiderāt per
orōnem et cōtēplacōem. et per alia opa perfectionis visi
ones et revelacōes. vel sentimēta q̄ sunt supra naturā ⁊
oēm cursū eorū q̄ diligūt deū et timēt p̄ verissimū amo
rē Quia aīdictū desiderii nō p̄t esse sine radice et fun
damēto supbie et p̄sumpcōis v̄l sine intencōe alicui⁹ no
ue curiositatis circa secreta fidei v̄l sine fragilitate fidei
Et pp̄t hūc defectū iusticia dei dimittit aīam q̄ habet
aīdictū desiderii et p̄mittit peruenire intellectū in illu
sionē ⁊ tēptacōem diaboli p̄ falsas seductiōes. Per quē
modū. semiat diabol⁹ maiore partē tēptacōis spūalis
hui⁹ tpis et radicat ī cordibus illoz qui sunt nūc anti
christi. scdm q̄ videre poteris p̄ subsequētia Dēs enim
scire vere q̄ revelacōes et sentimēta spūalia secretorū dei
nō veniūt per aīdictū desiderii. nec per aliquā cōiura
cionē seu studiū q̄ aīa habeat in se Sed tantū venit pu
ra bonitate dei in aīam. q̄ est in magna hūilitate. et tū
re dei ne prop̄t hoc q̄ hō habeat visiones revelacōes et
sentimenta p̄dicta in eodē delicto caderet in quo p̄ sup̄
dictū desiderii.

¶ De scdo remedio Capitulū. xx.

Secundū remediū ē q̄ in aīa tua et in tua orōne
vel cōtēplacōe non sustineas aliquā cōsolacionē
vel parū ex quo videret tibi q̄ fundaret se ī p̄
sumptione et in estimacōe tui ipsi⁹ Et postq̄ te ducit in
ambicōem pprii hōis ⁊ reputacōis Et ex quo suggerit
in mente tua te dignū esse vel gl̄ie huius vite vel laudis
vel paradisi Quia scias q̄ oīa q̄ sentis ī tali cōsolacōe
te inducūt in plures maiores errores Quia dñs p̄ suū
iustū iudiciū. permittit postea diabolo augmētādi pre
dictā cōsolacōem ⁊ accelerādi et imp̄mere aīe falsissima
et periculosissima tēptamēta et sentimēta et alias illusiōes
q̄s cōsolacōes credit et putat esse veras Deu Deu deus
meus quot persone sunt decepte per illū modū Et scias

p[ro]p[ter] q[uo]d m[er]ito p[ro]p[ter] rapt[ur]am ym[ag]i[n]is v[er]balis an[im]e
h[um]ilitat[is] venit p[ro]p[ter] m[er]it[um] et q[uo]d r[ati]o q[uo]d in m[er]ito
o[ra]t[i]o[n]e vel g[ra]t[i]a[n]t[ur] no[n] sustineat aliq[uo]d g[ra]t[i]a[n]t[ur]
in illis q[uo]d v[er]o p[ro]p[ter] p[ro]p[ter] p[ro]p[ter] et g[ra]t[i]a[n]t[ur] b[e]n[e]d[i]c[t]io[n]e
m[er]ito p[ro]p[ter] h[um]ilitat[is] et p[ro]p[ter] et q[uo]d sat p[ro]p[ter] s[e]n[tent]ia
dicta[n]t[ur] m[er]ito[n]e et m[er]ito[n]e p[ro]p[ter] et q[uo]d alit[er] m[er]ito[n]e
et m[er]ito[n]e d[e]i p[ro]p[ter] et alit[er] m[er]ito[n]e et m[er]ito[n]e
d[e]f[er]reio ym[ag]i[n]is d[e]i g[ra]t[i]a[n]t[ur] et q[uo]d audita g[ra]t[i]a[n]t[ur] p[ro]p[ter]
d[e]i in p[ro]p[ter]

Ca[n]t[ur] xxv
alit[er] et q[uo]d v[er]o p[ro]p[ter] p[ro]p[ter] p[ro]p[ter] p[ro]p[ter] p[ro]p[ter] p[ro]p[ter]
p[ro]p[ter] ex q[uo]d d[e]i p[ro]p[ter] p[ro]p[ter] p[ro]p[ter] p[ro]p[ter] p[ro]p[ter] p[ro]p[ter]
q[uo]d alit[er] m[er]ito[n]e p[ro]p[ter] p[ro]p[ter] p[ro]p[ter] p[ro]p[ter] p[ro]p[ter] p[ro]p[ter]
q[uo]d h[um]ilitat[is] et h[um]ilitat[is] ex g[ra]t[i]a[n]t[ur] p[ro]p[ter] p[ro]p[ter] p[ro]p[ter]
p[ro]p[ter] d[e]i ex p[ro]p[ter] p[ro]p[ter] p[ro]p[ter] p[ro]p[ter] p[ro]p[ter] p[ro]p[ter]
h[um]i d[e]i alit[er] p[ro]p[ter] p[ro]p[ter] p[ro]p[ter] p[ro]p[ter] p[ro]p[ter] p[ro]p[ter]
et q[uo]d p[ro]p[ter] ex p[ro]p[ter] d[e]i et p[ro]p[ter] p[ro]p[ter] p[ro]p[ter] p[ro]p[ter]
et d[e]i p[ro]p[ter] q[uo]d ad q[uo]d d[e]i p[ro]p[ter] p[ro]p[ter] p[ro]p[ter] p[ro]p[ter]
m[er]ito[n]e te p[ro]p[ter] i[n] d[e]i m[er]ito[n]e p[ro]p[ter] p[ro]p[ter] p[ro]p[ter] p[ro]p[ter]

Ca[n]t[ur] xxvi
m[er]ito[n]e t[em]p[or]e est q[uo]d n[on] p[ro]p[ter] p[ro]p[ter] p[ro]p[ter] p[ro]p[ter]
n[on] ut p[ro]p[ter] m[er]ito[n]e p[ro]p[ter] p[ro]p[ter] p[ro]p[ter] p[ro]p[ter] p[ro]p[ter]
ut p[ro]p[ter] alit[er] p[ro]p[ter] p[ro]p[ter] p[ro]p[ter] p[ro]p[ter] p[ro]p[ter] p[ro]p[ter]
p[ro]p[ter] d[e]i in alit[er] p[ro]p[ter] p[ro]p[ter] p[ro]p[ter] p[ro]p[ter] p[ro]p[ter] p[ro]p[ter]
h[um]i cor m[er]ito[n]e d[e]i ex q[uo]d g[ra]t[i]a[n]t[ur] q[uo]d cor g[ra]t[i]a[n]t[ur]
et et m[er]ito[n]e r[ati]onabilis no[n] p[ro]p[ter] p[ro]p[ter] p[ro]p[ter] p[ro]p[ter]
et d[e]i p[ro]p[ter] p[ro]p[ter] p[ro]p[ter] p[ro]p[ter] p[ro]p[ter] p[ro]p[ter] p[ro]p[ter]
p[ro]p[ter] p[ro]p[ter] p[ro]p[ter] p[ro]p[ter] p[ro]p[ter] p[ro]p[ter] p[ro]p[ter] p[ro]p[ter]
et p[ro]p[ter] p[ro]p[ter] p[ro]p[ter] p[ro]p[ter] p[ro]p[ter] p[ro]p[ter] p[ro]p[ter] p[ro]p[ter]
p[ro]p[ter] p[ro]p[ter] p[ro]p[ter] p[ro]p[ter] p[ro]p[ter] p[ro]p[ter] p[ro]p[ter] p[ro]p[ter]
p[ro]p[ter] et am[or]e p[ro]p[ter] p[ro]p[ter] p[ro]p[ter] p[ro]p[ter] p[ro]p[ter] p[ro]p[ter]

[Faint, illegible handwritten text, likely bleed-through from the reverse side of the page.]

corde tuo et ex oī mēte tua et ex totis viscerib⁹ tuis vi-
debis maifeste infirmitatē tuā et distanciā in q̄ es a pre-
dicta innocēcia ⁊ perfectionē ¶ Capitulū xxxiiij

Quarta ratio est Quia si cogitas multitudinē et
lōgiitudinē et largitatē dei bñficioz ⁊ grāz spūa
liū et corpaliū q̄ tibi et alijs sunt Date singularitē
senties hoc qđ facis vl potes facere ppter deū. ē nichil
recōpēsandū ad dicta bñficia et grās dei Et maxie si li-
beralitatē dei attēdas et bonitatē ¶ Capitulū xxxv

Quinta racō ē Quia si cogitas ⁊ nobilitatē remu-
neracōis ⁊ glie pmissē et pate ill q̄ faciūt opa vir-
tutū ad hōiē dei q̄ gla tāto debet maior q̄to opa
erūt virtuosiora. cognosces p certo tuū meritū nichil esse
in cōparacōe tāte glē et desideras facere opera virtuosiora
q̄ fecerat ante ¶ Capitulū xxxvi

Sexta ratio ē Quia si attēdas pulchritudinē et glo-
sitatē siue generositatē quā habēt v̄tutes in se Et
nobilitatē quā recipit aīa per sup̄dictas v̄tutes Et si at-
tendas ad vtilitatē et turpitudinē quam habēt vitia et
pctā conaberis si sapiēs fueris ad ampli⁹ v̄tutes acq̄rē-
dū et ampli⁹ fugiendū vitia et pctā ¶ Cap. xxxvij

Septima racō ē Si attendas altitudinē ⁊ pfectiōz
vite sc̄toz patz et eoz multas et perfectas v̄tutes
cognoscē poteris q̄ oīa opera tua q̄ facis q̄tūcūq; boā
sunt nichil sunt ad satisfaciēdū p viā iustitie de offens⁹ dei

¶ Tercia ratio ē Quia si diligēt at ¶ Ca. xxxviij.
tendas pluralitatē ⁊ cōtinuitatē delictoz defectū
et offēsiōnū qđ deū q̄tidie offēdis tibi nocēs ⁊ primū
scādalisans fortius laborabis satisfacē deo et acq̄rere
satisfactionēz pctoz per opera bona v̄tuosa ¶ Ca. xxxix

¶ Una racio est Quia si specularis vniuersitatem et
pericula tēptacionū carnis mundi et diaboli cona-
beris ad suadēdū tibi maiore firmitatē et maiorem vir-
tutem in omī pfectiōe quā feceris vnq̄ vt possis ī ma-
iori sc̄titate consistere cōtra dicta tēptacōes ¶ Ca. xl.

Decima ratio est Quia si cogitas districtū iudiciū
Dei finale Et cū q̄ appatu bonorū opm Et cū qua
satisfactiōe de offensis Dei Dēs venire ad dictū iudiciū.
videbis q̄ nihil ē qd̄ fecisti p̄ boā opa et p̄ p̄nias scdm̄ q̄
ndecima racō ē Quia **Ca. xli** **¶** facere debuisses
si cogitas breuitatē vite tue et vicinitatē tue mortis
Dūbie post quā nō habebis spaciū opa faciendi merito-
ria neq̄ p̄nias cognosces q̄ tu maiori corde et maiori stu-
dio Dēs facere penitētiā q̄ facis **¶ Capitulum xliij**
uodecima racio ē Quia si aduertas q̄litcūq̄ īcipias
Bonā vitā in q̄ius gradu et conaie et desiderio ad
maiorē et altiorē vitā ascēdēdi nō p̄t esse sū inclusiōe ma-
gne tepiditatis et negligētie Et ex q̄ hec duo mala icluz-
dūt nō p̄t ēē sū magno piculo viuēdi ī mltis vitijs spūa
lib̄ scdm̄ q̄ mōstrare tibi possē Sed nimis ēēt lōgū ad
scribēdū p̄ lram̄ **¶** Nō dubito q̄ si vel dictorū malorū ēē li-
ber et īmunis q̄tūcūq̄ altā vitā incepis tūc adhuc cona-
beris ī altiori et p̄fectioni ēē vitā **¶** Cū b̄hard⁹ sup̄ ps̄. q̄
habitat. loquēs de ill̄ q̄ sunt feruidi ī p̄ncipio et postmo-
dū credētes se aliqd̄ ēē tepescūt **¶** Inq̄t si scires q̄ paz
ē qd̄ hēs et hōcipm̄ q̄ cito perdis si nō fuauerit q̄ dedit
ercia decima racio ē. q̄ si cogitas abis. **¶ Ca. xliij.**
salia Dei iudicia facta sup̄ aliq̄s. q̄ diu pseuerauerūt
in magna sc̄titate et magna perfectiōe videbis q̄ de⁹ de
seruit eos p̄p̄t aliq̄ occulta vitia q̄ nō credebāt se habē
Nō dubito q̄tūcūq̄ altā vitā inceperis. oīm die eleua-
bis tuas affectiones et intencōes desiderādo oē vitium
plus q̄ feceras añ appropiādo ad perfectā et itegrā
sc̄titatē. timendo ne sit in te forte vitii aliqd̄ occultum.
propter quod merearis a deo deserui. **¶ Capitulum xliij.**
Quarta decima racio ē. q̄ si cogitas penas inferna-
les dāpnatorū paratas p̄ctōrib⁹ cūctis credo q̄ le-
uis erit tibi oīs p̄nia. et hūilitas et paup̄tas et oīs labo-
r quē in vita ista p̄p̄t deū possis sustinere vt euadas pes-
nas sup̄dictas Et conaberis p̄tinue. ad tenendū altiorē

et pfectioez vitā timēdo picla veniēdi ad peās sup̄dictās

Benedictas quatuordecim racōes ¶ Capitulū xlv
plus in breui terigi. q̄ explanauerim vt tu addi-
scas in paucis magna cogitare sic q̄ quelibet ras-
tio sit tibi materia alte cōtemplacionis et spaciose Sci-
as etiam non solum per intellectum. ymmo est necessa-
riū q̄ per certas affectiones moueas tuam voluntatem
ad hoc. q̄ dictāt dicte racōes Et vt meli⁹ intelligas re-
plicabo tibi qualiter dicte racōes non habeant effica-
ciam proficiendi in anima. nisi formetur per affectionē
et sentimentū spirituale ¶ Prima ratio Non habet vi-
gorem nisi in anima que sentit et contemplant nobilitatez
et perfectionem et dignitatem Dei. et conatur ad amādū
Deū et honorādū in oib⁹ scdm q̄ De⁹ ē dignus ¶ Scda
racō Nō hēt efficaciam nisi i aīa q̄ per cordiale deuocōez
sentit i spū caritatē et boītatē filiū Dei quā nobis mōstra-
uit i sua ppria passiōe tolerata pp̄t nos Sicq̄ aīa desi-
deret totis virib⁹ suis facē recōpēsacōem de charitate et
boītate xpī ostēsa i passiōe sua ¶ Tertia racō nō hēt vi-
gorē nec pficit nisi in aīa q̄ sentit altitudinē pfectionis
quā requirit Dñs et p̄cipit eē in creatura et racōe p̄fun-
da et cū magna volūtate mādātū dei conat̄ iplere et ve-
nire i dictā pfectionē ¶ Quarta racō solū locū hz in aīa q̄
per intellectū et affectionē recogitat magnitudinē et no-
bilitatē Dei bñficioz et grāz dei et conat̄ recōpēsare p de-
bitū seruiciū tāta bñficia recepta ¶ Quinta racō hz lo-
cū et valorē tm̄ in aīa in estimacōe et seruēti amore glāz
pmissā i paradiso Et q̄ hz firmā fidē et spem veniendi ad
illam glām p bona opa v̄tutū Sic q̄ cū dictis opib⁹
bonis conet̄ veīre ad illā glām sup̄dictā ¶ Sexta racio
nō hz efficaciam nisi in aīa q̄ hēt i horrore et i abhoīacōne
oīa vicia et pctā Et hz i magna cōplacētia et aōre pfecti-
onē v̄tutū et grē et hz i magno excessu et altitudie ¶ Sep-
tima racō. Habet locum et v̄tutē in aīa que habet i ma-
gna estimacōe vitas scōz cū desiderio imitādi et maxie

eorū intendo dicere pfectionē Sicut ē vgo maria. dēte
 apli et scōz Johānis baptiste et euāgeliste et aliorum.
Sexta racō Nō pficit nisi i aīa q̄ aggrauat contra
 offēsiōes q̄s facit p̄tra deū Et q̄ habet volūtatem ma
 gnā faciendi deo iustitiā et satisfactionē pctōz suorum
 per opa vtuosa. **S**ed tertia racō. Nō hēt locū nisi tū in
 aīa. q̄ sentit suā debilitatē et gravitatē et periculū et tēp
 tacōem p̄pt qd̄ conat̄ ad fugiendū oēm occasionē cadē
 di i tēptacōez. et ad veniendū in scitātē grē dei. Et t̄ia grā
 nō habz locū nisi i aīa q̄ cognoscit pctā sua et hēt tiorē
 et terrore sentētie final' iudiciū q̄ dabit cōt̄ pctōres q̄ nō
 egerūt p̄nias. **S**ed tertia racō. Nō habz valorē nisi in
 aīa q̄ habz terrorem mortis et q̄ habz magnū p̄peramē
 tum faciendi opa meritoria. **S**ed decima racō. p̄ficiat tū
 aīe. q̄ sentit vlt̄ intelligit q̄ inchoando bonā vitā. etiā cū
 conat̄ et desiderio altiorē vitā assumēdi. esse nō potest
 sine inclusionē p̄missōz vitioz et sine piculo grandium
 maloz etiā q̄ vult dicta vitia et picula deuītare. **S**ed tertia
 decima racō. Nō habet efficaciam nisi i aīa q̄ sūme de
 sua salute ē sollicita et q̄ timet sepacōez a grā dei. **S**ed
 tertia decima racō virtutē nō hēt in aīa. nisi q̄ timet de peīs
 dāpnatoz sentiēdo q̄ digna ē venire i penas sup̄dictas
 p̄pter offēsas q̄s cōmisit cōtra deū Et q̄ vult et conat̄
 vitare penas aīdictas p̄ satisfactionē p̄nie. **S**ed nota.
 q̄ cōclusio final' cuiuslibz racōis dēt esse i duobz. p̄mo
 in sentiēdo p̄p̄iā in p̄fectionē et nichilitatē dēte i de
 siderio et conaīe vīnēdi ad altiorē vitā sic q̄ nō sit sen
 timētū p̄p̄ie in p̄fectionis et nichilacōnis sine desiderio
 et conaīe maioris p̄fectionis et vite altioris nec ecōuerso.
 et nota q̄ q̄ vult fugere atqz euadere. **S**ed nota.
 laq̄os atqz tēptacōes anticristi seu finales dia
 boli dēt habere i p̄prio sentimēto sui. Primo q̄
 sentiat de seip̄o sicut de bono corpe mortuo pleo v̄mibz
 et male alenti et sicut de bono cadauē qd̄ dedignat̄ q̄sqz
 itueri et vidē. ymmo oēs claudūt nares p̄pt ei⁹ pessimū

odorem et fetore auertūt facies vt nō videant talē ac tātā
 abhōiācōem Et sic oportet memet sp̄ facere. et te sed plus
 me Quia tota vita mea fetida ē et fetid⁹ sum tor⁹ ⁊ cor
 pus meū et aīa mea Et oīa que intra me sunt. fetore ⁊ pu
 tredine pctōz sunt plena In tantū fetidissīa et abhōiabi
 lia sunt Et qđ deteri⁹ ē quotidie hūc fetore. in me sentio re
 centius et āgustius renouari Et dēt ip̄a fidel aīa talē fe
 torē cū maxima verecūdia sentire corā deo. qđ oīa videt et
 scit Sicut si eēt corā suo districto iuditio. Et dēt dolere
 maxie de offensa et pōitione grē et aīe In q̄ erat qñ redēp
 ta erat p̄ciosissīo sanguine xp̄i. et abluta per baptismum
 Et sicut deo et sibi facile credit ⁊ sentit. sic etiā credat et
 sentiat qđ nō solū corā angel et sc̄tis oīb⁹ sed corā omībus
 hōib⁹ viuētib⁹. sit abhōiabil ⁊ fetid⁹ Et qđ facta ⁊ dcta
 sua nō solū hōies audire et videre dedignat sed qđ nares
 suos cluudāt et auertāt facies suas ne ip̄m videāt ⁊ tāq̄
 fendū cadauer de medio eoz expellāt Et sic ab eis alieā
 tus sepat⁹ et piet⁹ sicut lepro⁹ ⁊ plus qđ lepro⁹ vsq; h
 veniat et deueniat ad semetip̄m Eriā qđ si q̄s de ip̄o iusti
 tiā facēt. s. de corpe suo pumēdo publice. sentiat qđ iustū
 eēt Et ita credat etiā si sibi oculi eūterēt nas⁹ trūcaret ma⁹
 abscinderēt et nares ⁊ os Et sic de singul mēbris corpali
 bus ⁊ sensib⁹ Quia cū oīb⁹ hīs deū offendit creatorem
 suū Itz qđ despici desideret et cōtēpm Et qđ oīa vitupia.
 verecūdias diffamacōes. iniurias blāsphecias et cerēa ad
 uersa sūmo cū gaudio et leticia recipiat ⁊ paciēt ferat Se
 cūdo oportz qđ diffinat de seip̄o tōlit et de oīb⁹ hōis suis
 et de tota vita sua Et diuertat se totū et declinabit super
 brachia ih̄u xp̄i. paupis vilificati ⁊ ip̄operati despecti. et
 mortui p̄pt se Usqueq; ip̄e sit mortu⁹ in oīb⁹ sentimentis
 suis hūams Et qđ ih̄us xp̄s crucifixus viuat ī corde suo.
 ⁊ in sua aīa et tor⁹ trāssormat⁹ et trāssigurat⁹ ī eū ip̄m
 cordialit sentiat ī se Ita vt nūq̄ sentiat vl videat nec audi
 at nisi solū ip̄m statē in cruce p̄pt se mortuū et suspēsum.
 ad exēplū v̄ginis marie ita mortu⁹ mundo sit et viues in

fide Et q̄ in illa fide uiuat tota vita sua vsq; ad resurre-
ctionē In q̄ dñs immitteret gaudiū spūale. et donū sancti
spūs i aīa sua Et in ill psonis in q̄b̄ dēt renouari status
aploꝝ et ecce scē dei exercēs se. sanctis orōnib̄ siue sacris
meditacōibus. et assertionibus ad optinēdum dona v̄tutū
et grām dei Sed debet p̄cipue septiformi affectu exerceri
in bono. scilicet illius stādo amore ardentissimo. summo
bono debito ac zelo cōstantissimo Et hīs debet adiungi
diuini doni recōgnitio grārū actio et vox laudis. omīōe
obedientie proptitudo. et sanitatis diuine cū sapore. pro
posse degustatio Et ideo dēt continue ista septē deuote a
deo petere Ut pote dicēdo Bone ihū. fac vt ex totis me
dull amem te sūme reuerear Et pro oī honore tuo fortis-
sime et vehemētissime exurgā. et potissī si in me aut a me
aut per me tibi facta sunt obprobria vlla Da etiā vt tuū
dominiū. tanq̄ tua creatura hūiliter adorē et recognoscā
Et de omnib̄ beneficijs a te mihi impensis semper grās
agā Et hoc cum sūma gratitudine cordis Da etiam vt in
omnib̄ te semper benedicā laudē et magnificem. Et hoc
cū summo iūbilo et tripudio cordis Et tibi in omib̄ ob-
temperās et obediēs semper reficiār dulcissima misericor-
dia tua ineffabili suauitate. q̄si cum sanctis angel et aplis
tuis. tue mense assistēs licet oīo ad hoc indign⁹ et ingrāt⁹
repiar Qui cū p̄re et spūscō viuīs et reg. ⁊c. ¶ Ca. xlviii
ebet etiā circa se exerceri septiformi affectu ¶ Primo
scilicet q̄ tot⁹ de suis vicijs et defectibus cōfundat
¶ Secūdo vt pctā sua tanq̄ dei offensam et suipsi⁹ macu-
latina. acutissimo et acerbissio dolore plāgat et deplorēt.
¶ Tercio hūiliatiōe sui ⁊ erinacōe cū cōceptu vt scilicet
totis viribus se sic vilissimā et fetidissimā spernat et con-
tēpnat vt dictū ē ¶ Quarto Rigore seuerissio. vt scilicet
corpus suū asprime maceret et macerare appetat tāq̄ pu-
tridū et fedatū. ymmo tāq̄ latrinā et sentinā et tumultū
oīm feditariū ¶ Quinto Ira implacabili cōtra oīa vicia
sua et cōtra radices et inclinacōes vicioꝝ suoz ¶ Sexto.

Rigore puigili et strēnus vt salicet oēs act⁹ sensus et po-
tencias suas semp cum quadā virilissā strēnuitate in om-
ne bonū teneat puigiles et attentas ¶ Septimo De sectio-
ne perfecte modestie siue moderantie ¶ Et salicz in omni-
bus discretissime secundū modum agat et mēsurā videri
cet inter nūm et non satis vt scilicz nīl sit superflūū vñ
diminutum aut defectiū neq; plus q̄ debet neq; minus

¶ Ebet ecia circa primum exer. ¶ Ca. xlix. ¶ q̄ debet.
cere se alio sepiiformi affectu ¶ Primo per piām cō-
passionem vt scilicz ita sentiat aliorum mala et inco-
da sicut sua ¶ Secundo per Dulcē congratulacōem vt. s.
de alioz bonis letetur sicut de suis ¶ Tercio per trāqllaz
supportacōem. et cōdonacōem vt scilicz molestias et iniu-
rias ei ab alijs illatas pacienter toleret. et ex corde indul-
geat et condonet ¶ Quarto per Benignam affabilitatem.
vt scilicz sit ad oēs benignus et oībus bonū affectet ⁊ op-
ret ¶ Et talē se exhibeat et gestibus suis et verbis ¶ Quinto
Per reuerētiā hūilem. vt omnes vt sanctos sibi preferat.
¶ Et oīb⁹ reuerēt ex corde se subdat tāq̄ dñis suis ¶ Sexto
p cōcordiā vnamē ¶ Et salicz q̄tū in se ē ⁊ q̄tū scdm
Deū p̄t esse vnū sentiat cū oībus Ita q̄ sentiat se ēē oēs et
illos se ¶ Et eoz rectū velle p suo reputet et ecōuerso ¶ Sep-
timo p xp̄iformē sui p oībus oblacōem. s. vt ad instar xp̄i
p oīm salute sit patius et sollicit⁹ ponere vitā suā ¶ Et die
noctūq; laborare q̄ oēs xp̄o inuiscerēt et xp̄s oīb⁹ ¶ Et tū
ne ex hoc credat q̄ vitia oīo nō sint p tāto posse cauēda ⁊
fugiēda sciēdū q̄ q̄tūcūq; ex societate maloz hoīm. vel
impfectōe iminet piculū vñ occasio retrahē ¶ Vel impedi-
ens a pfectiōe vñ seruire p̄dictaz v̄tutū dēs a talib⁹ sicut
a serpēibus vel draconib⁹ elongari. ¶ Nō enī ē carbo ita
ignitus q̄n in aq̄ frigescat et tepescat ¶ Sicut ecōuerso. vix
ē carbo ita frigid⁹ q̄n aceruo carbonū ardētū accendat.
¶ Alias vera vbi picula huiusmōi nō iminet in mera simpli-
citate. dēs alioz non videns defect⁹ trāsire ¶ Aut si vitas
per cōpassionē portare et supportare vt tua ¶ Ca. l

Tantū vtilit̃ ad t̃palia et ad eterna te habēas p̃fecte
scito q̃ t̃palia dēs. aspiciere sub q̃duplici sc̃su. Pri
mo scilicet vt tāq̃ pegrinus et aduena sentias oīa extranea
et aliena ac si eēs in hispania vel in india. Sc̃do vt ī t̃no
ṽsu abūdantias timeas ei vt mare demergas. Tercio vt
in tuo ṽsu iopiā et egestatē sentias Quia ip̃a est scala per
quā ascendit ad celestes diuitias et etnas. Quarto vt
societatē cōtuberniū et appatū dñoz et magnatoz fugias
nō tamē ex cōtemptu Et tācum de societate paupm glorie
ris et ī meōria et aspectu atq; cōuersacōe pauperz et despes
ctorum tor⁹ letaris Et q̃si regib⁹ cum summa alacritate
iocunditate et reuerētia associeris. Capitulum .li.

Undeci p̃fectiōes sunt necessarie p̃sone q̃ seruit deo
in spūali vita. Prima ē clara et perfecta notitia
suoz defectuū et suaz infirmitatū. Sc̃da est ira magna
et feruens p̃tra malas inclinacōes et cōtra suas volūtates
seu passiones rationi repugnātes. Tercio ē timor ma
gnus quē dēt h̃rē de offensis hacten⁹ factis contra deum
Quia nō ē certus an bene satisfecit. Quarta est fortis ti
mor et magn⁹ tremor. q̃ dēt esse in ip̃o. ne per suā fragili
tatē iterū cadat in filia vel maiora petā. Quinta est for
tis disciplina et aspera intrepacio ad regēdū suos sens⁹ cor
poreas Et totū corp⁹ suū subiugare spiritui in obsequiū
isū xp̃i. Sexta ē fortitudo et magna paciētia in tempta
tionib⁹ et aduersitatib⁹. Septia ē vitare viriliter oēm
p̃sonā et oēm creaturā aliā. q̃ impelleret eū aut esset occas
sio nō solū ad petm̃. sed etiā ad aliquā imp̃fectionem vite
spūalis sicut vnū demonē infernalem. Octaua ē q̃ por
ter in se crucē christi. q̃ h̃t quorū brachia. Primū ē mor
tificacio vicioz. Sc̃dm est derelictio oīm bonoz t̃paliū
Terciuū est derelictio oīm affectuū carnaliū parētū suo
rum. Quartū ē sinipsius cōtemp⁹ et abhoiatio et an
nichilatio. Nonā est dulcis et cōtinua recordatio bene
ficioz dei. q̃ hactenus accepit a dño isū christo. Decia
ē die ac nocte stare in oracōe. Undecia ē gustare et sentire

cōtinue diuinos dulcores ¶ Duodecīa ē magnū et seruēs
desideriū. exaltādi nrām fidem Scilicet q̄ ih̄s christ⁹ ab
oībus timeat ametur et cognoscat ¶ Tertiadecīa ē habē
misericordiā et pietatē in omnib⁹ necessitatibus sui. pr̄mi
sicut veller h̄re ¶ Quartadecīa ē regratari toto corde in
oībus deo. et gloriāficare et laudare in oīb⁹ dñm h̄esum
christū ¶ Quintadecīa ē q̄ postq̄ hec oīa fecerit sentiat et
dicat Dñe de⁹ me⁹ ih̄s christe nihil sum. nihil possū nihil
valeo. et male tibi seruiō Et i oībus seruus sum inutilis.

Res sunt ¶ De radicib⁹ euāgelice p̄fectionis Ca. liij.
radices euāgelice et apostolice paupertatis seu prin
cipales Scilicet oīs abdicatio sui iuris. rerū tpaliū mote
ratus vsus. ad utrūq̄ despectus ¶ Tres sunt partes ab
stinētie Scilicet euacuatio carnal amoris. et sollicitudis
uite sue sustentatio Nō curare de abūdanāia vel sufficiē
tia victualū et delitiarū Et vti pure ablatis ¶ Tria sūt
magis p̄cipalit̄ fugiēda et metuēda Primo exterior p̄
motio et exaltatio. Secūdo interior discretio negotiorū Ter
cio tpaliū rerū et carnaliū amitiarum ad se vel ad suos
amicos vel suū ordinē inordinata vel imoderata affectio
¶ Tria sūt nob̄ p̄cipalit̄ et singularit̄ exercēda adiple
da atq̄ amplectēda. Primū desideriū ppriū cōtempn⁹ ab
iectionis et extreme vilificacōis Scdm̄ viscerosa cōpassio
ad dñm ih̄m christū Terciū sufferētia persecucionū et
martiriorū p̄ dilatacōe cultus et noīs christi et euāgelice
uite Dec tria sunt q̄dam ūba excessiua. post horas dierū
gemitibus et ardētissimis suspiriis postulāda ¶ De t̄bus

Ria sunt nob̄ singularit̄ ¶ meditandis Ca. liij.
et q̄si assidue meditāda Primū christ⁹ crucifixus et
incarnatus Scdm̄ status ap̄lorū et fratrum p̄teritorū nostri
ordinis Et hoc cū desiderio vt h̄is cōformemur. Tertiū
status euāgelicorū viroz futuros Et hoc dēs die noctūq̄
meditari scilicet statū pauperiorū simpliciorū et māsuetoꝝ
hūilū et abiectorū charitate ardentissima sibi inuicē con
iūctoꝝ vel cogitātiū vel loquētiū vel soporantiū. nisi

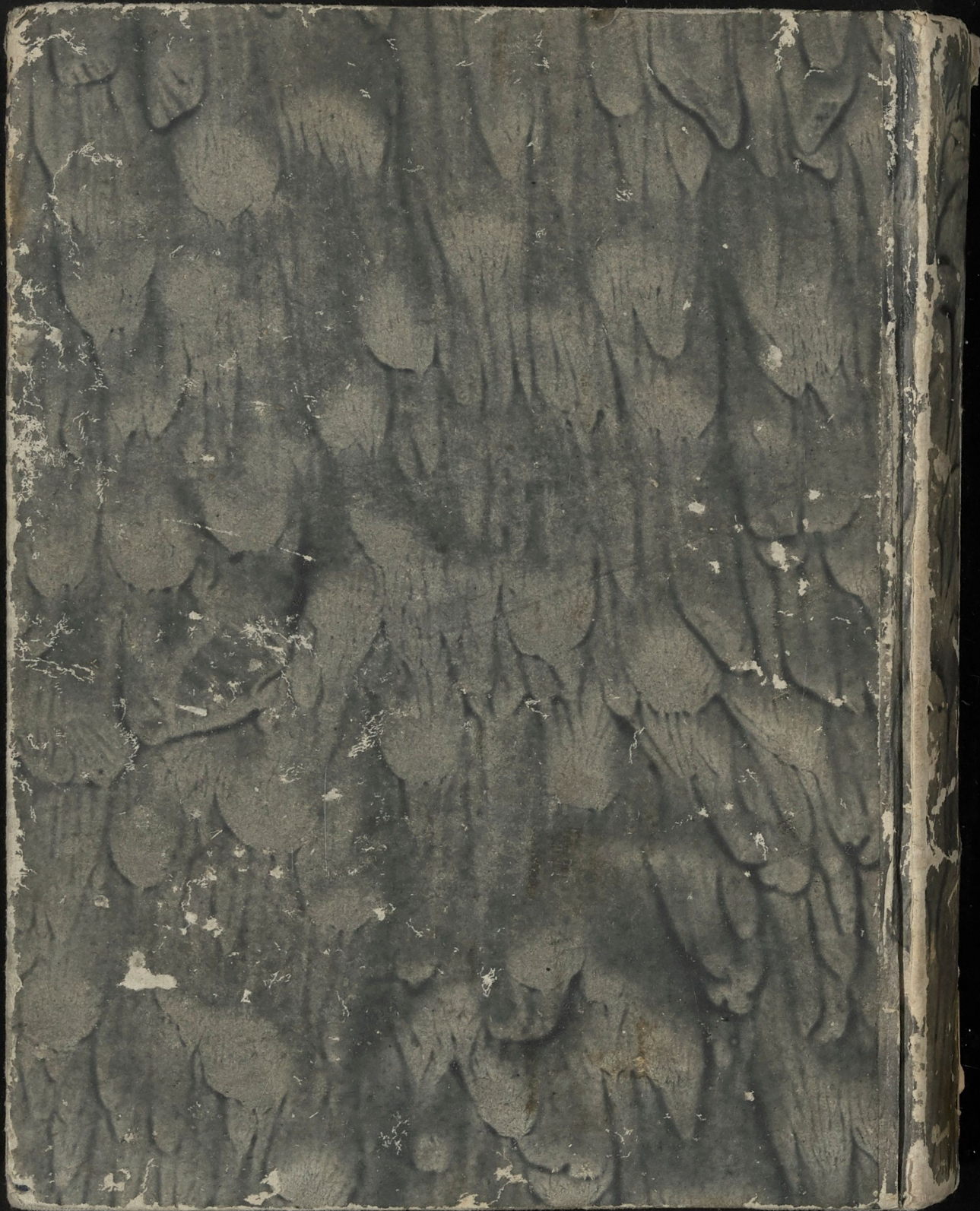
solū iſm̄ xpm̄ et hūc crucifixū Nec de hoc mūdo curatiū
ſuiq; obliſoz. ſupernā dīe et bñoz glām cōtēplantiū. Et
adeam medullic⁹ ſuſpiratiū anhelādo ob ipſius amorem
ſp̄ mortē ſperantiū ſue deſiderantiū. et adinſtar pauli di-
centium Cupio diſſolui et eſſe cum chriſto ob innumera-
biles et ineſtimabiles theſauros diuitiaz celeſtiū. Et ſup
dulces et mellifluos riuos delitiaz ſuauiſſimū et iocundi-
tatū et ſup̄dicta omnia mirabili et ſuperinſuſos Et per
cōſequēs ymaginari debes ipſos vt canticoz canticum in
citharis cordis tui Nec ymaginatio ducet te in quoddāz
mirabile lumen. in quo amoro oīs dubietatis et ignoran-
tie nūbilo lipidiſſime videbis et diſtincte diſcernes omēs
deſect⁹ iſtoz tpm̄ et immixtū ordinē eccleſiaſticoz ordina-
te pducroz et producēdoz ab initio chriſti vſq; in finem
ſeculi vſq; ad gloriā oſtenſam diſcipul⁹ hieſu chriſti Cru-
cifixum ſp̄ porta in corde tuo vt te ad illam perducat. A.

¶ Vis aſſequi plene qđ intēdis Duo ſunt ¶ Ca. lūij
tibi neceſſaria ¶ Primū eſt vt ſubtrahas te ab oī-
bus trāſitorijs et terrenis vt niſil de eis plus cu-
res qui ſi non eſſent ¶ Scđm eſt vt des te deo vt niſil di-
cas nec facias. niſi qđ credideris ſibi firmiter placē ¶ Pri-
mū aſſequeris hoc modo Om̄ib⁹ modis qđ⁹ potes. te
vilifica niſil te reputādo eſſe Sed credas omēs hoīes bo-
nos eſſe et meliores te. magiſq; placere deo Qđcunq; au-
dieris vel videris de religioſis perſonis et famoſis puta
bona intencōe fieri vel dici etiā ſi contraria videant. Mā
ſepe humana ſuſpicio fallit Nullum deſpicias vel vnq̄ de
te loquaris. qđ tibi laudē importet q̄tūcunq; ſit familia-
ris ille cum quo loqueris. ymmo plus labora celare vtru-
res q̄ vitia De nullo prorsus ſiniſtre loquaris q̄tūcunq;
ſit verum vel manifeſtū niſi in confeſſione Et hoc vbi nō
poteris aliter manifeſtare peccatum tuū Accomoda libē-
tius aures cum aliquis laudat q̄ cum aliq̄ vituperatur
Cum loqueris verba tua ſint cara actu vera ponderoſa
et de deo Si ſecularis loquit tecum et proponit noua

q̄ citius poteris succide sermonē et teansferas te ad ea. q̄
Dei sunt. Quicquid contingat tibi vel alteri q̄ tuncunq̄
cōiuncto Non cures si est prosperū non leteris. si ē aduer
sum nō tristeris Sed totum nihil reputa et Deum lauda.
Sollicitudinē adhibe q̄ tuncunq̄ potes. ut utilitati sedulus
intendas Fuge loquutionem q̄ tuncunq̄ potes Adelius
est enim silere q̄ loqui ¶ Post completorium non loqua
ris. quousq̄ finita sit missa sequentis diei nisi causā mari
ma interuenerit Cum vides aliquid quod tibi displicet.
Unde si hoc in te ē et abscede. Si vero videris vlt audie
ris qd̄ tibi placet Unde si h̄ ē i te et tene Si nō ē assume. et
erūt oīa tibi in speculū De nulla re murmuraueris cū ali
quo nisi credideris prodesse. q̄ tuncunq̄ sit graue qd̄ gra
uar Mūq̄ aliqd̄ p̄naciter affirmes vel neges sed sint tue
affirmacōes negationes et dubitacōes sale condite A cha
cinnis sp̄ te abstineas Risibus vero raro et cum paucis
prestes os tuum Et breuiter in omnibus dictis tuis sic te
habeas ut sint ita q̄ quasi dubia dimittantur
¶ Secundum autem assequeris hoc modo. Oracionibus
cum magna deuotione intendas et eas dicere labores ho
ris debitis Et qd̄ fers in orōe die ac nocte verses in corde
tuo Et ea que legis opere confirmes Diligenter recogita.
vel ymagineris eorum statum in quoz memoria ea dire
ris ¶ Ista tria semp i memoria habeas Scilicet qd̄ fuisti
quid es. et quid eris Quid fuisti. quia sperma fetidū. qd̄
es sacculus stercorum. Quid eris. quia esca cibisq̄ vermiū.
Similiter ymagineris eorum penam qui sunt in inferno.
Et q̄ nunq̄ finiet Et q̄ p̄ modica delectacōe tāta mala pa
ciūtur Similiter ymagineris glaz eoz qui sunt in paradiso
Et q̄ nunq̄ finiet Et q̄ breuit̄ q̄ cito acq̄ritur. Et q̄ tuus
luct⁹ et dolor poterit esse illis. q̄ pro tāta parua re tantā
gloriam amiserunt. Et cum habes aliquid quod tibi di
splicet. vel times habere. cogita si esses in inferno. et illud
et quicquid aliud nolles haberes. Et sic sustinebis om
nia diligentet propter christi amorem. ¶ Et cum habes

aliqd qđ tibi placet vel optas hñe. cogita qđ si eēs ī para-
diso haberes illud et qđquid aliud velles Si autē in infer-
no eēs nec illd nec aliqd qđ velles haberes Nūcūq; ē festū
alicui sancti. cogita de illo qđ tūcūq; sustinuit p̄pt̄ deū et
qđ breuia Et q̄lia adeptus est. qz eterna Similiter cogita.
qz trāsierūt bonoz tormēta et maloz gaudia Et boni cū
istis tormentis. adepti sunt eternā glām Illi ex suis inde
bitis gaudijs eternam penā Nūcūq; te vincit accidia acci-
pias hoc scriptū et ymagineris hec oīa diligēter et cogita
de tpe hoc qđ sic perdis qđ illi qui ī inferno sunt. darēt to-
tum mundū si haberēt p̄ eo Lū hēs aliquos dolores cogi-
ta qđ illi qđ sunt in paradiso carēt eis Similiter cū habes cō-
solacōes cogita illos de inferno carere eis oīode Lū vas
dis iacere. cogita. quid cogitasti quid dixisti. qđ fecisti
in die. et qđ vtilit̄ tpus qđ datū ē tibi ad acq̄rendū vitam
eternā dispensasti Et si breue trāsisti lauda deū Si autē
male et negligēter fleas et sequēti die nō differas cōfiteri
Si autē aliqd dixisti vl̄ fecisti. qđ tuā multū remordeat cō-
scientiā non comedas anteq̄ cōfitearis ¶ Conclusio
Stud in fine pono. vt ymagineres duas ciuitates Unā
plenā oībus tormētis. scilicet infernum Alterā plenā omī
consolacōe. vt paradysum. Et ad vnā illoz illaz oportet
te currere Vide qđ possit te trahere ad malum Vel quid
possit te impedire a bono Credo qđ hic nihil inuenies Cer-
tus sum. qđ si bene seruaueris ea qđ dicta sunt hic qđ spūs qđ
docet te et dñs habitabit in te. et perfecte docebit te facē
oīa Ergo bene serues ista. et nihil negligas Lege ea ī sep-
timana bis Scilicet ī quarta feria et sabbato Et vbi inue-
neris te fecisse qđ scriptū ē Lauda deū qui ē pius et mise-
ricors in secula seculorum benedictus. Amen.

¶ Explicit tractatus de vita et instructione pie vivere ī xpō
et in spūali vita p̄ficere volentū Generabil̄ et eximij viri
et fratris sc̄ti Vincēcij ordinis p̄dicatoz sacre theologie
p̄fessoris Impressū ad agdeboich arte Maureij bradis
Anno dñi ad cccc. xcij cathalogo sc̄toz p̄m ascripti

ALVENSLEBEN

EI

232

(Ferrarius) S. Vincentius,

ord. Praed

**Tractatus brevis omni sta-
tui christiane religionis per-
utilis sancti Vincencij do-
ctoris eximij ordinis fratru
predicatorum de interiori ho-
mine informativus.**

*Magdalenh,
Mauritius Brandis,*

1/2 min. Cop. 7024

1493.

18 (A-M 20) M.

*18 (A-M 20) M.
Cz. 1493. 18/11/18*

